

Security Management opleiders:

‘Op zoek naar de vraag achter de vraag’

Geïnterviewde 1:

Jolanda Pool

Organisatie:

Deltion College Zwolle

Security Management:

Jolanda Pool werkt als opleidingsmanager binnen de sector Economie en Dienstverlening en is verantwoordelijk voor de opleidingen Veiligheid & Vakmanschapopleiding voor Defensie en voor de Orde en Veiligheid opleidingen.

Geïnterviewde 2:

Trijntje van Dijk

Organisatie:

Saxion hogeschool met vestigingen in Enschede, Apeldoorn en Deventer

Security Management:

Trijntje van Dijk werkt als coördinator van de Security Management Bacheloropleiding aan de Academie voor Bestuur & Recht.

Geïnterviewde 3:

Coen van Gulijk

Organisatie:

Technische Universiteit Delft

Security Management:

Coen van Gulijk werkt bij de Faculteit TBM/Techniek, Bestuur & Management, als onderzoeker, docent en projectmanager binnen het domein Safety & Security. Hij is modulemanager van de Master of Security Science & Management van TopTech, de School of Executive Education van TU Delft.

Security management is een jong kennisgebied. Veiligheidsmanagement is sinds de jaren zeventig op het mbo en hbo een onderwerp en pas sinds een jaar of vijf zijn er cursussen op academisch niveau waar het securitydomein als zelfstandig vakgebied wordt onderwezen. Reden genoeg om drie gespecialiseerde opleiders uit dit domein te interviewen en van hen te vernemen hoe het er momenteel voorstaat met de securityopleidingen op mbo-, hbo- en academisch niveau.

FRANS VISSER EN WIL VAN DE VEN *

Kwalitatief opleiden met toekomstperspectief

Het gesprek met opleidingsmanager Jolanda Pool (Deltion) begint met de vraag of er binnen het security-onderwijs een logische leerlijn is die start bij het mbo-niveau 1 en die eindigt op niveau 4. Zo lijken de securityvakopleidingen te eindigen bij de opleiding voor Coördinator Beveiliging op mbo 3 niveau. Daaraan wordt direct de vraag gekoppeld of het wenselijk zou zijn dat er

een security managementopleiding op mbo-niveau 4 komt, waarmee studenten zouden kunnen instromen in hogere beroepsopleidingen.

Verrijking

Pool zit op het puntje van haar stoel als het gaat om de ontwikkeling van zo'n security managementopleiding. Enthousiast legt zij uit dat zo'n opleiding een verrijking zou zijn van het opleidingsaanbod, waarvoor zij nu met haar team verantwoordelijk is. Wel zou er goed moeten worden gekeken naar het kwalificatiedossier van zo'n opleiding, waarvoor samenwerking nodig is met het beroepenveld. Tevens kan er gekeken worden naar de inhoud van vervolgoopleidingen op hbo-niveau. In de mbo-niveau 4 opleiding moet gedurende de opleiding van sturend leren naar zelfstandig leren worden gekomen. Dat is van belang om mbo 4 studenten succesvol te laten beginnen aan een hbo-vervolgstudie. Volgens Pool kan een goed opgeleide mbo 4 student later, vooral als het om de vakinhoud en de daarbij behorende kennis en kunde gaat, een stapje voorhebben op anderen.

Toekomstperspectief

Overigens vindt Pool wel dat studenten er na het behalen van het mbo-diploma zelf voor moeten kunnen kiezen wat het vervolg is. Vandaar dat Deltion arbeidsmarktrelevant opleidt. Studenten moeten direct aan de slag kunnen in een baan bij defensie, politie, security, of toezicht en handhaving. Kwalitatief opleiden met toekomstperspectief heet dat. Feitelijk moeten de verschillende sectoren staan te springen om gediplomeerde Deltionners. Pool legt uit dat het de ambitie van haar en haar team is om beroepsbeoefenaren te leveren die vanuit structuur en discipline taken kunnen vervullen en daarin als onderscheidend worden ervaren. Studenten moeten zo optimaal mogelijk loopbaan- en studiekansen krijgen. Het is om die reden van belang dat er een breed en gedifferentieerd scala aan mbo-opleidingen wordt aangeboden. Doel hiervan is om zoveel mogelijk studenten als beginnende beroepsbeoefenaren aan de arbeidsmarkt af te leveren.

Risicomanagement door de bril van ...

Frans Visser en Wil van de Ven interviewen professionals die in de dagelijkse praktijk te maken hebben met risicomanagement en die - ieder vanuit zijn eigen specialisme of verantwoordelijkheid - een duidelijke visie op dit vakgebied hebben. En belangrijker nog, hoe gaan zij er binnen de eigen organisatie mee om? Met 'zij' bedoelen we de beslisser, de security & safety manager, de consultant en de opleider. Met deze serie van vier interviews krijgt u inzicht in de wijze waarop risicomanagement - waaronder veiligheid en beveiliging - zich ontwikkelt in een tijdsgewricht waarin (technologische) ontwikkelingen zich in een moordend tempo aandienen.

Handschoen

Aan het bestaande model van het mbo-securityonderwijs valt naar het oordeel van Pool nog wel het een en ander te verbeteren. Zij zou daarover graag eens een discussie voeren met vertegenwoordigers van bijvoorbeeld SVPB, Ecabo, en de ministeries van V&J en O&W. Zo'n discussie kan in haar ogen bijdragen aan het efficiënter en effectiever organiseren van de samenwerking. Zo zouden de mbo-opleidingen zelf meer verantwoordelijkheid kunnen krijgen bij het vaststellen van het opleidingspro-

gramma. Natuurlijk in samenspraak met het beroepenveld of de sector waarvoor wordt opgeleid. Maar ook zou kunnen worden gekeken naar een verlichting van de administratieve lastendruk. Zo zijn momenteel bij de beveiligingsopleidingen tal van instituten betrokken, die allemaal hun eisen stellen en voor een deel van het opleidingstraject verantwoordelijk zijn. Volgens Pool is het noodzakelijk dat daar nog eens met een frisse blik naar wordt gekeken en zij zou die handschoen graag oppakken. «

Foto: Eduard van der Worp

Presteren op boardroom-niveau

Trijntje van Dijk is coördinator van de bacheloropleiding Security Management van Saxion Hogeschool. Tijdens het interview wordt zij geflankeerd door vier studenten van deze opleiding: *Jaap Verhees*, *Patrick Knol*, *Joey Post* en *Herman Hoekstra*. Zij maken deel uit van het Security Management StudentenPlatform, dat de studenten

ondersteunt door het organiseren van bijvoorbeeld netwerkbijeenkomsten, maar ook bij het bevorderen van de contacten met het bedrijfsleven. Van Dijk gaf als projectleider in samenwerking met dat bedrijfsleven de vierjarige bacheloropleiding Security Management vorm.

Vernieuwingsgezind

Met deze opleiding heeft Saxion zich onderscheidend gepositioneerd in het opleidingsaanbod dat Nederland op dit moment aan studenten op het terrein van security en veiligheid te bieden heeft. Daarbij is vertrokken vanuit de gedachte dat er binnen de vitale infrastructuur grote behoefte is aan goed opgeleide security managers die kunnen functioneren in een ondernemende, private context. Denk bijvoorbeeld aan de in Nederland aanwezige multinationals. Van Dijk legt uit dat in het ontwikkelingstraject nauw werd samengewerkt met een beroepenveldcommissie, waarin toonaangevende en vooral ook vernieuwingsgezinde security managers uit de vitale infrastructuur vertegenwoordigd zijn.

Risk based

Samen met deze commissie is een dossier met beroepstaken tot stand gekomen met een daarbij passend competentieprofiel. Voordeel van deze samenwerking is dat er continu een vinger aan de pols wordt gehouden bij het actueel houden van het opleidingsaanbod. Zoals gezegd vertrekt dat vanuit het management- en werkproces van de moderne corporate security manager. Daarnaast zijn er veelvuldig contacten met ASIS Benelux, onderzoeksinstituten van hogescholen en universiteiten, en is voor het vormgeven van het opleidingsaanbod onder meer gebruikgemaakt van de SRM/BOK en andere methodieken, waaronder een Europese risk-based integrated security methodology.

Boardroom

Het eerste studiejaar is vooral een oriënterend jaar met veel aandacht voor wat je als security manager in de praktijk kunt tegenkomen, gevolgd door een verdere uitwerking van het security managementproces. Daarbij worden de modernste werkvormen ingezet en »

zijn de studenten vooral zelfstandig actief bij het uitwerken van risicosituaties, geven van securityadvies en opstellen van een securityplan. Daarna wordt ingegaan op de vraag hoe de plannen het best kunnen worden ingevoerd en welke partijen daar allemaal bij nodig zijn. Hierbij komen organisatiekunde en recht kijken, maar ook wordt gewerkt aan het ontwikkelen van communicatie- en onderzoeksvaardigheden. Beide zijn van groot belang, juist om straks op boardroomniveau te kunnen presteren met goed onderbouwde securityadviezen. Al tijdens het eerste jaar onderhouden de aankomende security managers contacten met hun evenknieën in het bedrijfsleven. Bijvoorbeeld door het afnemen van een interview of met zogenaamde co-creaties. Bij dit laatste wordt binnen een bedrijf, in samen-

werking met de security manager, een praktijkopdracht uitgevoerd. In de volgende studie jaren wordt het zelfstandig en in teams werken aan praktijkopdrachten en adviezen steeds belangrijker.

Perspectief

Al pratend komt de vraag aan de orde waarom de bestuursleden van het Studentenplatform voor de opleiding hebben gekozen. In nagenoeg al hun antwoorden komt naar voren dat het securityvak hen vooral trekt, omdat het (inter)nationale dreigingsprofiel om professionals vraagt. Daarnaast passeren ook woorden als perspectief, creativiteit, verantwoordelijkheid, spannend en afwisselend de revue. Volgens Van Dijk is dat ook het leuke aan de opleiding. Er wordt een palet aan security managementdisciplines

aangeboden, van waaruit de student later zelf kan kiezen of hij zich daarin wil specialiseren of juist niet. Want met de afgeronde bacheloropleiding beschikt hij over uitstekende skills om als security manager aan de slag te gaan. Maar voor alle deelnemers geldt dat als zij willen, zij prima de weg kunnen vinden naar de security-onderwijsmogelijkheden op wetenschappelijk niveau.

Aansluiting

Op de vraag of er vanuit het mbo-beveiligingsonderwijs aansluiting is met deze bacheloropleiding, legt Van Dijk uit dat elke mbo-leerling op niveau 4, van willekeurig welke studierichting, evenals elke leerling met een afgeronde havo- of vwo-opleiding toegang heeft tot de opleiding. Hetzelfde geldt overigens voor 21-plussers, die dan nog wel de 21-plustoets moeten doen. «

Op een hoger abstractieniveau het vak 'security' onderwijzen

Coen van Gulijk (modulemanager MSSM) heeft een duidelijke mening over het opleidingsaanbod in securityland.

'De ontwikkeling van veiligheidsonderwijs is in de jaren '70 versneld. In die jaren, met een grote energiecrisis, ernstige ongelukken, en een waarschuwende 'Club van Rome', is het aanbod van veiligheidsonderwijs langzaam maar zeker verder opgebouwd. Sinds de beginjaren 90 is er langzamerhand een goed gedefini-

eerd opleidingstraject ontwikkeld voor algemene securityproblematiek, dat wil zeggen security die niet rechtstreeks in het verlengde van de verantwoordelijkheid van de overheid ligt. Op dit moment wordt er naast de MSSM-opleiding door TU Delft, ook door de Universiteit van Leiden en de Universiteit van Antwerpen het

securityvak op academisch niveau gedoceerd. Ik denk dat de tendens van opleidingen die op een hoger abstractieniveau het vak 'security' onderwijzen, de aankomende jaren nog wel verder zal doorzetten. Onderwijs op openbare universiteiten is anders dan onderwijs op de Politieacademie en Defensieacade-

Afsluitende beschouwingen

De nationale opleidingsmarkt voorziet in een gedifferentieerd, op alle opleidingsniveaus gericht aanbod van kwalitatieve security en security-managementopleidingen. Van dit aanbod kan gebruik worden gemaakt door het aanstormende jonge potentieel, maar ook door de zittende en meer ervaren security manager. Met deze opleidingsmogelijkheden zorgen we er met het mbo, hbo en universitaire onderwijs gezamenlijk voor dat er op alle bedrijfsniveaus steeds meer goed opgeleide security-professionals in het vakgebied instromen. Zo kan iedereen binnen de eigen verantwoordelijkheid zijn steentje bijdragen aan het verder tot ontwikkeling brengen van het vakgebied. Hierdoor groeit security management uit tot een volwaardig in de bedrijfsvoering geïntegreerde discipline. Met het bestaande opleidingsaanbod wordt geanticipeerd op maatschappelijke ontwikkelingen en trends zoals mondialisering, schaalvergroting en de steeds voortschrijdende technologie. Dat vraagt om medewerkers en managers die op alle bedrijfsniveaus hun mannetje/vrouwje staan. Dat stelt hoge eisen aan de wijze waarop wordt gecommuniceerd naar het bedrijfsmanagement en naar de medewerkers. De laatste groep is steeds mondiger en ongevoeliger voor autoriteit; ook als het om security gaat, telt het argument. Dat vraagt van de moderne securityprofessional dat een plek verworven wordt op basis van deskundigheid in plaats van op positie. Het bestaande opleidingsaanbod speelt daar met competentiegerichte opleidingen prima op in.

mie. Beide zijn belangrijke kennisdragers in het securitydomein, hun brede kennis en deskundigheid zijn in tientallen jaren opgebouwd en relevant in het securitydomein. Helaas is het niet eenvoudig gebleken om die kennis beschikbaar te stellen voor de "openbare" opleidingsmarkt. Dat is natuurlijk begrijpelijk vanwege de vertrouwelijkheid van de informatie, doch gezien de kwaliteit en historie van beide academies natuurlijk ook jammer. Dit feit geeft ook direct een groot verschil aan tussen safety en security. Waar safety haar kennis en onderzoeksresultaten in principe zo veel mogelijk openbaar maakt, wil security haar onderzoeksresultaten, vanwege de vertrouwelijkheid hiervan, juist zoveel mogelijk beschermen.'

Wat is de doelgroep voor academische opleidingen?

'Een belangrijke doelgroep zijn de "ervaren" security managers. Zij hebben

door de jaren heen veel inhoudelijke securitykennis opgedaan en kunnen deze in de praktijk goed toepassen. Waar zij echter ondersteuning kunnen gebruiken, is bij het transparant analyseren van securitysituaties en het schriftelijk en mondeling overtuigen van directies. Hier zit onze toegevoegde waarde met veel aandacht voor de analytische benadering van securityvraagstukken - de vraag achter de vraag c.q. wat is nu eigenlijk het echte probleem? - en schrijfvaardigheid op academisch niveau.'

Is integrale veiligheid de trend?

'Ik ben geen tegenstander om de werelden van safety & security, maar ook van arbo en milieu dichter bij elkaar te brengen; het is een logische beweging die past in onze tijd. Het risicodenken van onzekere gebeurtenissen met negatieve uitkomsten, dat binnen deze vakgebieden plaatsvindt, is op hoog abstractieniveau vergelijkbaar. Vanuit governance-overwegingen is het een logische stap, denk hierbij aan kostenbeheersing, be-

heersbaarheid en verbetering van de efficiency. Maar inhoudelijk zijn er enorme verschillen. Die verschillen zijn dusdanig groot dat het in mijn ogen geen goede zaak is dat bijvoorbeeld een arbodeskundige inhoudelijk securityissues gaat beoordelen en adviseren en vice versa. De uitwisseling van kennis en ervaringen, gehanteerde audit-methoden en risicoanalysemodellen, met als doel om van elkaar te leren, is een goede stap naar de toekomst maar die uitwisseling vindt slechts weinig plaats. Overall kan deze "veiligheidsstraat" wel aangestuurd worden door een corporate manager, zoals bij een aantal multinationals al plaatsvindt. Maar ook dit managen zal worden uitgevoerd door personen die inhoudelijk kennis hebben van de vakgebieden, die zij hiërarchisch of functioneel aansturen.' ❧

* Frans Visser MSSM en Wil van de Ven RSE zijn partners van Visser & Van de Ven security management (www.visservdven.nl)

(Advertentie)

INBRAAKSIGNALERING

BRANDALARM/ONTRUIMING

CAMERA OBSERVATIE

BEELDREGISTRATIE

TOEGANGSCONTROLE

SECURITY MANAGEMENT

MECHANISCHE BEVEILIGING

(KUNST)OBJECTBEVEILIGING

CARD MANAGEMENT

AUTOMATIC SIGNAL

DE BEVEILIGINGSERVARING

Optimaliseer uw toegangscontrole met de UniverZuil

Sinds 1957 realiseert Automatic Signal integrale technische beveiligingsystemen voor musea, overheidsinstanties, banken, onderwijsinstellingen, MKB, particulieren, etc. Daarnaast ontwikkelen en fabriceren wij, binnen onze eigen engineering- en productie-faciliteiten, ook diverse specials. De UniverZuil is daar een voorbeeld van.

De UniverZuil bestaat uit een serie RVS zuilen van verschillende afmetingen die zowel binnen als buiten kunnen worden toegepast voor het herbergen van o.a. toegangscontrole- en intercomapparatuur en (onze eigen) universele proximity card collector Lb.v. het innemen van bezoekerspassen.

Door de flexibele opzet kan de UniverZuil naar wens worden ingericht. Indien gewenst kan zelfs een afwijkende maatvoering worden vervaardigd.

Heeft uw systeem behoefte aan een universeel toepasbare toe- of uitgangscntrole? Informeer dan naar onze UniverZuil!

LAAT NIETS AAN HET TOEVAL OVER

Boeierstraat 3, 1435 LK Rijsenhout
Postbus 254, 1430 AG Aalsmeer

tel. +31(0)297 230 100
fax +31(0)297 341 384

www.automaticsignal.nl
verkoop@automaticsignal.nl

